

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC410
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T886

datum uitspraak 11/06/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. I.M.A. Bruls-van Strien, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

het Aartsbisdom te [plaats],
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 10 september 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 17 juli 2013 met zaaknummer 2012T886, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 29 juli 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 2 december 2013 zijn namens de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade van verzoekster schriftelijk onderbouwd bij brief van 13 januari 2014. Verweerder heeft bij brief van 20 januari 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing. Nadien zijn van de zijde van verzoekster nog binnengekomen de brieven van 13 en 14 februari 2014. Verweerder heeft in reactie daarop bij mail van 24 februari 2014 laten weten af te zien van een inhoudelijke reactie.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoekster is in de periode [jaartal] tot [jaartal] vele malen ernstig seksueel misbruikt door wijlen [voorletters] [naam] (hierna: [naam]).

[naam] was in die jaren [functie] van de [kerk] te [plaats] en was bevriend met de oom van verzoekster, oom [naam]. Deze woonde in bij het gezin van verzoekster. De moeder van verzoekster was ziek en werd door oom [naam] verzorgd. Verzoekster is ook door oom [naam] seksueel misbruikt. Gelet op de vriendschap tussen deze oom en [naam] kwam [naam] regelmatig bij verzoekster thuis.

Toen verzoekster zeven jaar oud was, vertelde de oom aan de ouders van verzoekster dat hij haar naar de scouting zou brengen. In werkelijkheid bracht hij haar dan naar [naam] in de pastorie. [naam] nam verzoekster zelf ook mee naar het parochiehuis, na schooltijd, wanneer de huishoudster er niet was. In korte tijd bouwde [naam] de handelingen van 'op schoot zitten en 'een aanraking' uit tot ernstig seksueel misbruik. Hij heeft haar verkracht (anale penetratie) en haar gedwongen hem oraal te bevredigen. Dit heeft beide veelvuldig plaatsgevonden. Het misbruik vond plaats in de keuken van de pastorie en in de kerk boven bij het orgel. Het seksueel misbruik was voor verzoekster zeer verwarrend. Enerzijds vond ze [naam] lief en kreeg ze van hem de aandacht die ze thuis moest ontberen, anderzijds vond ze het pijnlijk en vies. [naam] zette haar aan om te zwijgen over het misbruik door te dreigen dat degene aan wie ze het zou vertellen dan dood zou gaan. Ze heeft er destijds met niemand over durven / kunnen praten, uit angst en ook uit schaamte.

Verzoekster was bij aanvang van het misbruik zeven jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 17 juli 2013, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster tegen [naam] met zaaknummer 2012T886, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de zeer jonge leeftijd van zeven jaar.
- Het misbruik heeft een aantal jaren (van [jaartal]-[jaartal]) voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen, anale verkrachtingen.
- Het misbruik heeft veelvuldig plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met dreiging opdat zij zou zwijgen over het misbruik.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Bruls voornoemd bij brief van 13 januari 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Deze brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is door het seksueel misbruik dat haar is aangedaan in haar jeugd in alle facetten van haar ontwikkeling ernstig beschadigd geraakt.

Het heeft ook geleid tot fysieke schade. Zo heeft verzoekster -toen zij begin twintig was- een hersteloperatie moeten ondergaan aan haar anus en endeldarm, die door het seksueel misbruik zodanig beschadigd waren, dat dat nodig was. Voorts heeft zij een kaakhersteloperatie moeten ondergaan welke in relatie gebracht wordt met het orale seksueel misbruik in haar jeugd.

Naast voorgaande fysieke problemen leed en lijdt verzoekster aan ernstige psychische/psychiatrische en andersoortige problemen. Verzoekster is al op jonge leeftijd in therapie gekomen. Zij is op haar dertiende aan de drugs geraakt (wiet, LSD en cocaïne), op haar veertiende van huis weggelopen en vervolgens jarenlang in de prostitutie terechtgekomen. Zo heeft zij geen middelbare schoolopleiding kunnen afronden, noch verdere opleidingen kunnen volgen.

Op haar 21ste heeft zij, nadat zij haar huidige echtgenoot heeft ontmoet, uit dat milieu kunnen ontkomen. Zij heeft enkele kortdurende baantjes gehad, maar is op 45-jarige leeftijd volledig arbeidsongeschikt verklaard op psychische gronden en zonder uitzicht op herstel.

De psychiatrische problematiek is zeer ernstig en chronisch van aard. Zij lijdt aan een post traumatisch stress syndroom en aan een dissociatieve identiteitsstoornis (meervoudige persoonlijkheidsstoornis), sociale fobie, borderline persoonlijkheidsstoornis en tot slot allerlei fysieke problemen ten gevolge van trauma's uit haar jeugd. Zij is langdurig onder behandeling geweest van psychiaters en andere behandelaren. Er is ook sprake van jarenlange ernstige psychiatrische klachten in de vorm van sociaal isolement, depressieve klachten, automutilatie, suïcidaliteit en geheugenstoornissen op basis van amnesieën. De problemen van verzoekster zijn bepaald ernstig te noemen.

De kosten van de psychiatrische behandelingen worden door verzoekster gesteld op een bedrag van in totaal €5.000,--. Ook is sprake van tandartskosten ter hoogte van €15.000,-- welke kosten eveneens moeten worden toegerekend aan het misbruik.

De hoogte van de vermogensschade moet worden gesteld op €246.764,47. De vermogensschade volgt uit het feit dat verzoekster geen opleiding heeft kunnen volgen en -behoudens enkele kortdurende baantjes- eigenlijk niet gewerkt heeft tot [jaartal]. Van [jaartal] tot [jaartal] heeft zij gewerkt in een sportstudio, maar daarna is zij afgekeurd op psychische gronden en komt zij in aanmerking voor een WIA-uitkering wegens volledig en blijvende arbeidsongeschiktheid tot haar 67^e jaar.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 20 januari 2014 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.5 Op basis van de namens verzoekster overgelegde stukken, concludeert de Compensatiecommissie dat verzoekster genoegzaam heeft aangetoond dat door haar aanzienlijke vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen haar gepleegde seksueel misbruik.

Uit de vele overgelegde medische stukken blijkt dat verzoekster in haar leven geconfronteerd is geweest met ernstige psychische/psychiatrische problemen, die terug te voeren zijn op seksueel misbruik. De ernst van de psychiatrische problematiek wordt uitvoerig beschreven in de brief d.d. [datum] van mevrouw [naam] (psychiater), in de brief van [datum] van [naam] (huisarts van verzoekster sinds [jaartal]) en in de brieven van [naam] GZ-psycholoog. Er is sprake van een chronische post traumatische stressstoornis, van een dissociatieve identiteitsstoornis en van andersoortige psychische problemen (automutilatie, sociale fobie, depressie etc.) en een hoge lijdensdruk. Wat betreft de prognose en de duur van de behandeling kunnen geen uitspraak worden gedaan, maar gemiddeld duren soortgelijke behandelingen gezien de ernst en complexiteit van de stoornis acht tot twaalf jaar, aldus [naam] voornoemd en [naam] (psychiater), beiden verbonden aan GGZ [toevoeging], in hun -overigens niet gedateerde- verklaring.

Uit de overgelegde arbeidsdeskundige rapportage (van [datum] opgesteld door [naam], arbeidsdeskundige) blijkt dat hervatting tot werk niet mogelijk wordt geacht. Ook [naam] (verzekeringsarts) verklaart dat de beperkingen van verzoekster duurzaam zijn en dat sprake is van een stabiel ziektebeeld zonder behandelmogelijkheden. Dat sprake is van forse vermogensschade is duidelijk, aldus de Compensatiecommissie. De vraag of de gestelde hoogte van de tandartskosten (ad €15.000,--) ook volledig moet worden toegerekend aan het misbruik, laat de Compensatiecommissie -gelet op de omvang van de totale vermogensschade- onbeantwoord.

4.6 Wel dient in het kader van bepaling van de hoogte van de vermogensschade die aan het onderhavige seksueel misbruik, gepleegd door [naam], kan worden toegerekend, het volgende te worden onderkend. In het leven van verzoekster is sprake geweest van meerdere zeer negatieve en schadetoebrengeende factoren. Zij is ook door anderen ernstig seksueel misbruikt. Dit seksueel misbruik dat door anderen dan [naam] aan verzoekster is aangedaan, kan niet voor rekening en risico van verweerder worden gebracht. Aldus is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totale vermogensschade niet geheel, maar slechts ten dele aan verweerder kan worden toegerekend.

4.7 Uiteraard heeft verzoekster voor het seksueel misbruik dat haar in haar vroege jeugd door [naam] is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding (smartengeld) voor het leed waarmee zij in de loop van haar leven dientengevolge geconfronteerd is geweest. Het onderhavige seksueel misbruik heeft bijgedragen aan een verstoring van haar ontwikkeling in vele facetten van haar leven, en heeft geleid tot een sterk verminderd welbevinden van verzoekster persoonlijk.

De ten dele toe te rekenen vermogensschade, vermeerderd met de vergoeding aan smartengeld overschrijdt het maximaal te adviseren compensatiebedrag ruimschoots.

4.8 Het vorenstaande brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van het maximale bedrag van €100.000,- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden. Nu verzoekster van verweerder reeds een bedrag van €25.000,- bij wijze van voorschot heeft ontvangen, resteert een te betalen bedrag van €75.000,-.

4.9 Verzoekster heeft een nota's ter hoogte van €1.311,97 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten van rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking dient te komen. Aangezien verzoekster deze nota's reeds aan mr. Bruls heeft betaald, zal de vergoeding van deze kosten voor rechtsbijstand door verweerder aan verzoekster moeten worden betaald.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak :

- in totaal een bedrag van €75.000,- aan compensatie te betalen aan verzoekster (die bij wijze van voorschot op de totale compensatie van €100.000,- reeds €25.000,- heeft ontvangen), alsmede
- aan verzoekster ter zake van de kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.311,97 te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 11/06/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter